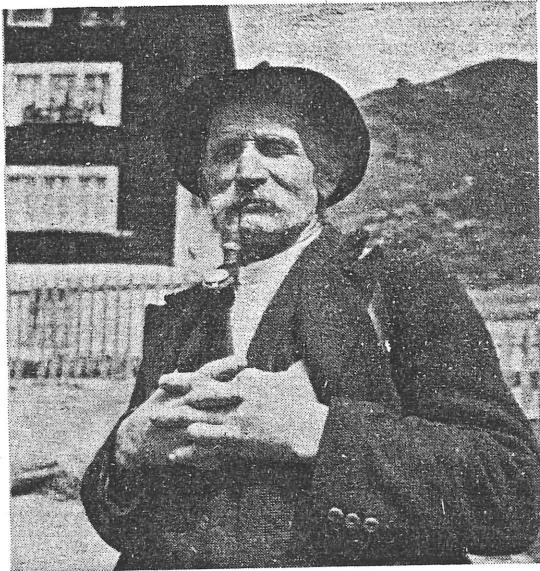

NOS MORTS

1974 ? 12

+ Lucas Cavegn-Gieriet, Rueras

(Corr.) Alla fin de december 1973 ha in um bandunau la Val Tujetsch per adina, in um che mereta senz'auter ina cuorta menziun ella publicitat. Igl ei Lucas Cavegn-Gieriet, naschius ils 8 de november 1883 e morts en ina vegliadetgna patriarchala de varga 90 onns il december digl onn vargau. La «Tuatschina» ha fatg menziun dil Lucas defunct a caschun de ses 90 onns, ed era la Gasetta Romontscha ei semussada denter ils gratulants en gliez mument. Il defunct fuva els davos onns de sia veta activa pli enconuschents sut il num d'honor e lavur «il Lucas de pials», perquei ch'el ha plirs onns fatg la marcanzia cun pials. Lucas ei naschius il november 1883 sco fegl de Lucas Cavegn e Marionna, n. Monn. Il sribent de questas lingias ha buca enconuschiu il bab Lucas, denton fetg bein la mumma Marionna, ina mumma e dunna de casa tenor igl evangeli. Quella mava tenor la devisa benedictina: Ura e lavura e fuva loscha de glin e vestgiu, sche pusseivel sezza plantau e tessiu. Il vestgiu surcusiu, il fular e la schlappa fagevan da quella sempia dunna de purs ina veritabla princesa dil tschespet patern. En tala aria, ed en spért cristian ei Lucas Cavegn carschius si. En quei spért cristian ha el menau agl altar de nozzas la giuvna Barla, n. Gieriet, e quei ils 17 d'october 1911. Il Segner haveva manegiau bein cun il grond pur, pertgei quei seigi stau in atun tut aparti, cun massa fretg e grondiusa bial'aura. Da lezzas uras raccoltav'ins buca tut quasi in meips nli baul che ozildi, e perquei era ina tala aura in dun beinvegni. Da quella lètg ein

sorti 14 affons, medemamein in fatg, che mereta menziun, sch'ins patratga ozildi alla famiglia pintga, ni alias avdonzas che portan buca pli la famiglia gronda, seigi sin la tiara ni el marcau. Ei vegn baghegiau aschia ch'il carstgaun vegl sto ord casa, beinduras ord l'atgna casa paterna per far plaz als vegnentsuenter. Tschun de quels affons ein morts pigns, nov vivan aunc, da quei mo 4 en Tujetsch. In maletg «en miniature» della emigrazione de nossas vischancia e de nossa populaziun. Malgrad la sempladad da lezzas uras, malgrad lavur enorma en tuts graus, han quels affons aunc gudiu la scolaziun andanta, in ei schizun s'alzaus al tel de docter suenter in fritgeivel studi academic.

Lucas Cavegn ei restaus in sempel Tuatschin tochen la mort. Ella ha mai snegau sia biala val e sia patria. El observava certi moviments moderns cun egl critic, cun ina fatscha savieivel-rienta, mo sia bucca cuscheva bugen. Muort quei spért tschelau e fidau han ins confidau ad el a sias uras l'administratzion dil consum, da lezzas uras VSK. Sia atgna casa paterna valeva el medem mument per avdonza de sia famiglia e per casa de fatschenta. Lu han ins uniu quellas stizuns, faig a Sedrun la fatschenta principala ed a Rueras la filiala, ed all'entschatta ei Lucas Cavegn aunc inaga staus alla testa de quella interpresa. Duront la renovaziun della baselgia a Rueras digl onn 1925 ha Lucas Cavegn menau la cassa, e tier la renovaziun della baselgia digl onn 1938 eis el staus in bien benefactur de s. Giachen. Adina ha el mussau maun aviert per caussas pias e dil cuminetel, ed ina tala mentalità undrescha il donatur dublamein.

Las cruschs han era buca muncau a quella veta cristiana, mo Lucas ei vegnius madirs e ventirei-vels gest entras la crusch. Quei ei la tenuta dil fideivel, che sa, che Cristus ha entras crusch e dolur dau a nus legria e veta. La mort de sia consorta ha caschunau a Lucas ina profunda plaga el funs dil cor. Dapi lu eis el serertratgs el solitari, per zacons onns egl asil de s. Gions a Mustér, e cun l'avertura digl asil de s. Vigeli a Sedrun eis el returnaus ella patria. El ei il secund pensionari ch'igl asil de s. Vigeli ha astgau beneventar. Leu eis el puspei staus da casa ed engrazieivels allas ven. soras pil quita matern da di e da notg. Aschia ein ils dis ed ils onns vargai e las annadas ein s'emplunadas tochen als 90. Cul sentiment de haver prestau siu duer per famiglia e cumintonza ha Lucas Cavegn ils 21 de december 1973 dau sia olma anavos al Scaffider. Ussa spetga el da quel la ventira della levada en gloria. Al car defunct giavischein nus il perpeten rauas e la glisch perpetna!